

Haag

Landpromemoria - Nederländerna

❖ Basfakta

Officiellt namn:	Kungariket Nederländerna (<i>Koninkrijk der Nederlanden</i>). Kungariket Nederländerna består av Nederländerna samt de självbestämmande karibiska öarna Aruba, Curaçao och Sint Maarten. Öarna Bonaire, St Eustatius och Saba har status som särskilda kommuner inom Nederländerna.
Huvudstad:	Amsterdam (formell huvudstad) (Haag är administrativt säte för regering och parlament)
Språk:	Nederländska och frisiska
Yta:	41 863 km ²
Folkmängd:	17,8 miljoner (december 2022)
Religion:	24 % katoliker, 15 % protestanter, 5 % muslimer, 6 % övriga religioner och 50 % utan religiös tillhörighet
Statsskick:	Monarki
Statschef:	Kung Willem-Alexander, sedan april 2013
Regeringschef:	Mark Rutte (VVD)
Regeringspartier:	VVD, D66, CDA och CU
Parlament:	Tvåkamarsystem. Första kammaren (Senaten) (75 platser) och andra kammaren (150 platser)
Rösträtt:	Män fick allmän rösträtt 1917 och kvinnor 1919
Senaste allmänna val:	15 mars 2023 (Val till <i>Provinciale Staten</i> , motsv regionval) 16 mars 2022 (Val till <i>Nederlandse gemeenteraadsverkiezingen</i> , motsv kommunalval) 17 mars 2021 (Parlamentsval), 23 maj 2019 (Europaparlamentsval),
Nästa allmänna val:	Mars 2025 (Parlamentsval)
Partier i parlamentet (mandat efter valet 2021):	

VVD	<i>Volkspartij voor Vrijheid en Democratie</i> (högerliberalt parti) 34 platser
D66	<i>Democraten 66</i> (socialliberalt parti) 24 platser
PVV	<i>Partij voor de Vrijheid</i> (högerpopulistiskt parti) 17 platser
CDA	<i>Christen-Democratisch Appèl</i> (kristdemokratiskt parti) 15 platser
SP	<i>Socialistische Partij</i> (vänstersocialistiskt parti) 14 platser
PvdA	<i>Partij van de Arbeid</i> (socialdemokratiskt parti) 9 platser
GL	<i>GroenLinks</i> (miljöparti) 8 platser
FvD	<i>Forum voor Democratie</i> (högerpopulistiskt) 8 platser
PvdD	<i>Partij voor de Dieren</i> (djurpartiet) 6 platser
CU	<i>Christen Unie</i> (kristdemokratiskt parti) 5 platser
Volt	(Paneuropeiskt liberalt parti) 3 platser
JA21	<i>Juiste Antwoord21</i> (högerpopulistiskt) 3 platser
SGP	<i>Staatkundig Gereformeerde Partij</i> (ortodoxt-kristet parti) 3 platser
DENK	<i>Denk</i> (minoritetsinriktat parti) 3 platser
50PLUS	<i>50 Plus Partij</i> (pensionärsparti) 1 plats
BBB	<i>BoerBurgerBeveging</i> (lantbruksparti) 1 plats
Bij1	<i>Bij1</i> (antirasistiskt) 1 plats

Valuta:	Euro (EUR)
BNP:	Ca 941 miljarder EUR, 52 000 EUR per capita. (2022)
Viktigaste exportprodukter:	Nederländerna är en av världens största exportörer av livsmedel. Utöver detta hör bl.a. maskiner och transportutrustning, elektronik, fossila bränslen, inklusive olja samt läkemedel och medicinska produkter till de största exportprodukterna. En stor del av landets export är också ”återexport”, d.v.s. varor som skeppas från Rotterdams hamn eller går via Schiphol flygplats.
Viktigaste handelspartners:	<u>Export</u> , andel av total 2021: Tyskland (22 %), Belgien (10 %), Frankrike (8 %), Storbritannien (7 %) och USA (5 %). <u>Import</u> , andel av total 2021: Tyskland (18 %), Kina (10 %) Belgien (10 %), USA (8 %) och Storbritannien (5 %). Nederländerna är Sveriges sjunde största exportmarknad och står för 4,8 % av Sveriges totala export (2022). Nederländerna står för 10,5 % av Sveriges import och är vår tredje största importpartner (2022). Från 2021 till 2022 ökade den svenska exporten till Nederländerna med 16 %, och importen ökade med 33 %.
Inflation:	5,9 % (april 2023, HIKP)
Budgetunderskott:	2,5 % av BNP (2021)
Statsskuld:	51 % av BNP (2022)
Tillväxt:	4,4 % (2022)
Arbetslöshet:	3,7 % (2022)
Energikällor:	Fossilgas, olja, kolkraft, förnybar energi (huvudsakligen biomassa, vindkraft och solkraft) och kärnkraft

❖ Historia i korthet

Nederländerna blev under 1600-talet världens ledande handelsmakt och behärskade inte bara stora delar av den europeiska handeln, men även handel med andra delar av världen. Landet skaffade sig besittningar i Afrika, Sydostasien och Västindien. Enorma rikedomar ackumulerades i städerna och kulturen blomstrade. Perioden kallas ”det gyllene seklet”.

1588 inleddes ett självständighetskrig mot Spanien. Nederländernas självständighet erkändes slutligen i samband med Westfaliska freden 1648. År 1806 utsåg den franske kejsaren Napoleon sin bror Ludvig (Louis Bonaparte) till kung av Holland. När Ludvig fyra år senare tvingades abdikera inordnades landet i det franska kejsardömet. Efter Napoleons fall utropades 1813 kungariket Nederländerna. I riket ingick även nuvarande Belgien och Luxemburg. Belgien lyckades efter ett uppror 1830 upprätta ett eget styre medan en personalunion med Luxemburg bestod till 1890.

Nederländerna lyckades undvika att dras in i första världskriget, trots att grannlandet Belgien ockuperades. Nederländerna var även neutrala i inledningen av andra världskriget. Trots detta gick Tyskland i maj 1940 till angrepp mot Nederländerna. Drottning Vilhelmina och regeringen flydde då till Storbritannien. Efter fem års ockupation befriades Nederländerna i maj 1945 av de allierade.

1953 drabbades landet av stora översvämningar som bidrog till att ett omfattande skyddsprogram mot översvämningar sattes igång. Svenska insatser som många kommer väl ihåg är dels livsmedelsleveranserna under den sista krigsvintern 1944-45 ("det vita brödet"), dels de svenska husen som Röda Korset skänkte efter översvämningkatastrofen 1953.

Sedan ockupationen under andra världskriget har Nederländerna ställt sig positiva till multilaterala internationella samarbeten. Efter kriget var det naturligt att ansluta sig till NATO. Den transatlantiska länken har sedan dess varit grundbulten i Nederländernas utrikes- och säkerhetspolitik. Nederländerna deltog också i bildandet av den europeiska kol- och stålgemenskapen (dagens EU). Under efterkrigstiden har Nederländerna utvecklats till en ekonomiskt framgångsrik välfärdsstat.

Kampen mot havet är en viktig del av den nederländska historien. I dag ligger ca 20 % av landet under havsnivån. 10 % av Nederländerna utgörs av s.k. "polders" dvs. land som tidigare varit havsbotten.

❖ Det moderna Nederländerna

Det moderna Nederländerna präglas av individualism med en stark tro på marknadskrafterna.

De svenska och nederländska samhällena liknar varandra på många sätt. Båda länderna står inför liknande samhällsutmaningar såsom en åldrande befolkning,

integration av en stor grupp invandrare och ökande urbanisering. Båda länderna är öppna mot omvärlden och förespråkare av frihandel och internationalisering.

Ett område där länderna skiljer sig åt är inom familjepolitiken och som en konsekvens av detta också kvinnors position på arbetsmarknaden. Nederländerna har den största andelen deltidsarbetande kvinnor i Europa – ca 75 procent av alla kvinnor arbetar deltid, jämfört med endast 25 procent av alla män. Barnomsorg är relativt dyrt och många föräldrar, främst kvinnor, väljer att stanna hemma med barnen helt, eller delvis. En kraftig subventionering av barnomsorgen (upp till 95 % av kostnaden) har dock aviserats av den nya regering som tillträdde i januari 2022.

Tron på individens fria val förklarar till viss del även synen på prostitution och narkotikapolitik, där Nederländerna – trots vissa åtstramningar – har en mer liberal attityd än Sverige. Prostitution och försäljning av cannabis är tillåtet men strikt reglerat. Det är emellertid olagligt att både odla och distribuera cannabis till butikerna.

Med en lång tradition av utrikeshandel knöt NL tidigt starka band med omvärlden och har sedan dess utvecklats till ett öppet och utåtriktat samhälle. Landets syn på asyl och invandring har länge varit positiv. Vågor av immigration har bidragit till stor etnisk spridning bland den nederländska befolkningen. Under 1960-1980-talet kom stora grupper gästarbetare, bl.a. från Turkiet och Marocko. Utöver det har stora grupper från forna Jugoslavien och landets forna kolonier (Indonesien, Surinam) samt från de karibiska landsdelarna (Curaçao, Aruba och Sint Maarten) bosatt sig i Nederländerna. Även idag kommer en stor del av landets befolkning med utländsk bakgrund från dessa områden. Efter mordet på politikern Pim Fortuyn 2002, på journalisten och filmaren Theo van Gogh 2004 och andra terroristrelaterade dåd samt mot bakgrund av de senaste årens växande flyktingströmmar har landet gradvis gått mot en striktare syn på invandring och asylsökande.

❖ Inrikespolitik

Traditionellt har nederländsk inrikespolitik kännetecknats av kompromisser och koalitioner. Historiskt har detta att göra med övertygelsen om att skilda religiösa och ideologiska uppfattningar ska respekteras och få möjlighet att påverka de beslut som fattas. Tre partier – kristdemokratiska CDA, högerliberala VVD och socialdemokratiska PvdA – har tidigare i olika kombinationer ingått i regeringarna som därför kunnat betecknas som antingen mitten-vänster eller mitten-höger. Denna situation har förändrats efter att

stödet för CDA och framförallt för PvdA minskat kraftigt i de senaste valen. Den tidigare regeringskoalitionen under premiärminister Mark Rutte (VVD) bestod, liksom den nuvarande, av fyra partier och bildar en mitten-höger koalition med VVD, CDA, socialliberala D66 och det mindre konservativa kristdemokratiska partiet CU. Efter avslöjanden om orättfärdig behandling av tusentals personer som under flera år krävts på återbetalning av utbetalda barnomsorgsbidrag avgick regeringen den 15 januari 2021 och fungerade fram till i januari 2022 som en expeditoinsminister.

Vid det senaste parlamentsvalet den 17 mars 2021 befäste VVD sin position som största parti samtidigt som det socialliberala D66 stärkte sin ställning. Partierna till vänster var valets förlorare, i synnerhet miljöpartiet GroenLinks (GL) och det socialistiska vänsterpartiet (SP). Samtidigt gick de högerpopulistiska partierna framåt – i synnerhet Forum voor Democratie (FvD) och det mindre nya partiet JA21. Detta skedde delvis på bekostnad av Geert Wilders högerpopulistiska Frihetsparti (PVV). Tre nya partier tog sig in i parlamentet samtidigt som utbrytningar skedde ur de redan etablerade partierna, vilket förstärker den långsiktiga trenden av splittring och ökad polarisering i den nederländska politiken. Det finns ingen spär för ett parti att komma in i parlamentet. 1/150 av rösterna ger ett mandat.

Efter nio månader av förhandlingar där olika regeringskonstellationer prövats enades den dittillsvarande regeringskoalitionen (VVD, D66, CDA och CU) att fortsätta regeringssamarbetet under ledning av premiärminister Mark Rutte. De fyra partierna förfogar över 77 av de 150 mandaten i andra kammaren. Av de 29 ministrarna och statssekreterarna (juniorministrar), som svors in den 10 januari 2022, är 14 kvinnor, vilket är den högsta andelen någonsin i Nederländerna.

Ett nytt regeringsprogram presenterades i december 2021, där särskilt fokus och omfattande resurser satsas på energiomställning, miljö- och klimatfrågor, omställning av jordbruket, skattesänkningar, höjd minimilön, utbyggd barnomsorg och ökat bostadsbyggande. Regeringsprogrammet omfattade också satsningar på försvarsmakten som efter Rysslands invasion av Ukraina har byggts ut ytterligare.

Provinsvalet den 15 mars 2023 innebar ett stort bakslag för den sittande regeringskoalitionen. Valets stora vinnare och störst i samtliga tolv provinser blev högerkonservativa lantbrukarpartiet BBB (BoerBurgerBeweging). Då det är de tolv provinsregeringarna som den 30 maj utser de 75 ledamöterna i parlamentets första kammare, Senaten, får valresultatet även effekter nationellt.

Regeringskoalitionen beräknas endast få 22 av totalt 75 mandat i Senaten, en minskning med 10 mandat, medan partiet BBB beräknas få 17 mandat. BBB:s framgång beror till stor del på missnöje med regeringens krav på drastiska nedskärningar av arealer och produktion till 2030 för att minska kväveutsläppen från jordbruket, men också på bristande förtroende för regeringen i Haag. Partiets framgång skedde delvis på bekostnad av förra provinsvalets stora vinnare, relativt nybildade högerpopulistiska Forum voor Democratie (FvD) som gick från 12 till preliminärt 2 mandat.

Migrations- och integrationspolitiken har dominerat nederländsk politik under lång tid, inte minst i samband med den akuta flyktingkrisen 2015, då ca 58.000 personer sökte asyl. En stor del av de flyktingar och migranter som kommer till Nederländerna är s.k. sekundära migranter, dvs. de har passerat via andra EU-länder, och kommer från länder vars medborgare sällan beviljas asyl. Under 2022 ansökte ca 48.000 personer om asyl i Nederländerna. Utöver dessa har över 100.000 flyktingar från Ukraina registrerats av de nederländska myndigheterna sedan Ryssklands invasion av Ukraina i februari 2022.

Koalitionsregeringen Rutte IV

- *Statsrådsberedningen / Prime Minister's Office*
Premiärminister: Mark Rutte, VVD
- *Finansministeriet*
Finansminister, tillika vice premiärminister: Sigrid Kaag (D66)
Skatteminister: Marnix van Rij (CDA)
Minister för transfereringar och tullfrågor: Aukje de Vries (VVD)
- *Utrikesministeriet*
Utrikesminister: Wopke Hoekstra, tillika vice premiärminister (CDA)
Minister för utrikeshandel och internationellt utvecklingssamarbete: Liesje Schreinemacher (VVD)
- *Justitie- och säkerhetsministeriet*
Justitie- och säkerhetsminister: Dilan Yesilgöz (VVD)
Minister för rättsskydd: Franc Weerwind (D66)
Juniorminister för asyl och immigration: Eric van der Burg (VVD)
- *Inrikesministeriet*
Inrikesminister: Hanke Bruins Slot (CDA)
Bostadsminister: Hugo de Jonge (CDA)
Juniorminister för Kungarikessfrågor och digitalisering: Alexandra van Huffelen (D66)

- *Försvarsministeriet*
Försvarsminister: Kajsa Ollongren (D66)
Juniorminister för försvar: Christophe van der Maat (VVD)
- *Infrastrukturministeriet*
Minister för infrastruktur och vattenreglering: Mark Harbers (VVD)
Juniorminister för infrastruktur och vattenreglering: Vivianne Heijnen (CDA)
- *Ekonomi- och klimatministeriet*
Ekonomi- och klimatminister: Micky Adriaansens (VVD)
Klimat- och energiminister: Rob Jetten (D66)
Juniorminister för gruvor (gasutvinningen i Groningen): Hans Vijlbrief (D66)
- *Ministeriet för jordbruk, natur och livsmedelskvalitet*
Minister för jordbruk, natur och livsmedelskvalitet: Piet Adema (CU)
Minister för natur och kvävefrågor: Christianne van der Wal (VVD)
- *Social- och arbetsmarknadsministeriet*
Social- och arbetsmarknadsminister: Karien van Gennip (CDA)
Minister för fattigdomsstrategi, delaktighet och pensioner, tillika vice premiärminister: Carola Schouten (CU)
- *Hälso-, välfärds- och idrottsministeriet*
Minister för hälsa, välfärd och idrott: Ernst Kuipers (D66)
Minister för långtidsvård och idrott: Conny Helder (VVD)
Juniorminister för ungdomsfrågor och förebyggande åtgärder: Maarten van Ooijen (CU)
- *Utbildnings- kultur- och vetenskapsministeriet*
Minister för utbildning, kultur och vetenskap: Robbert Dijkgraaf (D66)
Skolminister (primär och sekundär): Dennis Wiersma (VVD)
Juniorminister för kultur- och mediefrågor: Gunay Uslu (D66)

❖ EU-politik

Nederländerna är ett av de sex ursprungliga länder som var med och grundade det som idag är EU. I det europeiska samarbetet har man alltid betonat frihandel och utvecklingen av den inre marknaden. Utvecklingen mot en politisk union har man dock ofta varit mer skeptisk till. Många blev överraskade när förslaget till EU:s konstitution röstades ned i folkomröstningen 2005. Efter detta har Nederländerna fört en relativt kritisk linje i fråga om EU:s fördjupning och har mer betonat stärkandet av det egna nationella inflytandet över EU:s lagstiftning.

I regeringsprogrammet från december 2021 kan en ambitionshöjning märkas vad gäller Nederländernas EU-engagemang. Det framhålls att Nederländerna vill inta en ledande roll i det europeiska samarbetet och att EU behöver bli mer beslutsamt, ekonomiskt starkare, grönare och säkrare. Nederländerna säger sig villigt att ta initiativ tillsammans med likasinnade för att nå dit. Detta kompletterar den tidigare regeringens ambition för hur man ville fylla tomrummet efter britternas utträde ur EU och positionera sig som ”nummer tre inom EU”, efter Tyskland och Frankrike.

Det faktum att Storbritannien lämnat EU påverkar Nederländerna på många sätt. UK är Nederländernas fjärde största exportmarknad och effekten av Brexit påverkar den nederländska ekonomin och många företag. Samtidigt har en rad företag som lämnat UK valt att förlägga sin verksamhet till Nederländerna. NL betonar vikten av EU-sammanhållning inom EU27 när det gäller den framtida relationen mellan EU och UK.

Vad gäller frågan om den fortsatta utvidgningen av EU står Nederländerna i princip fast vid de åtaganden som givits nuvarande kandidatländer och potentiella kandidatländer på Västra Balkan. Dock håller landet – med stöd av en utvidgnings skeptisk opinion – hårt på att dessa länder strikt måste uppfylla alla uppställda kriterier. Inställningen till ett turkiskt medlemskap i EU har blivit mindre positiv efter de senaste årens utveckling i Turkiet.

Nederländerna är anhängare av en stark europeisk utrikes- och säkerhetspolitik och är likasinnat Sverige i många frågor, inte minst inom det ekonomisk-politiska området; t.ex. frihandel och en ökad harmonisering av den inre marknaden. Nederländerna deltar aktivt i EU:s gemensamma försvars- och säkerhetspolitiska samarbeten, bl.a. PESCO.

Nederländerna har innehaft ordförandeskapet i EU:s ministerråd totalt 12 gånger varav den senaste var under första halvåret 2016.

❖ Utrikes- och säkerhetspolitik

Nederländernas utrikes- och säkerhetspolitik bygger på medlemskapet i NATO och EU. Nederländerna strävar efter att vara en pålitlig säkerhetspolitisk partner, vilket innebär att de deltagit i merparten av NATO- och EU-ledda insatser. Det transatlantiska samarbetet har en lång tradition och är väl förankrat i det nederländska samhället, även om Nederländerna, liksom övriga EU-länder, fått omvärdera sitt förhållningssätt och nu framhåller att Europa måste kunna

försvara sig självt. På grund av landets ringa storlek, finns i princip alltid en strategisk partner vid insatser eller viktigare materielprojekt.

NATO ses som den viktigaste ramen för säkerheten i Europa. Efter 20 års närvaro i den NATO-ledda insatsen i Afghanistan avslutades den nederländska trupp närvaron den 24 juni 2021. Nederländerna bidrar till den internationella kampen mot terrororganisationen IS. Förutom politiskt och humanitärt stöd sker detta också militärt. Fram till april 2020 stödde till exempel nederländska soldater irakiska styrkor på plats med utbildning och råd. Nederländerna deltar också i NATOs kapacitetsuppbyggnadsuppdrag i Irak. Sedan början av 2021 har nederländsk militär personal säkrat Erbils internationella flygplats. Sedan 2015 deltar nederländska soldater i NATO:s ”Very High Readiness Joint Task Force” (VJTF), en spjutspetsstyrka som ska kunna sättas in med mycket kort varsel, och i NATO:s ”Enhanced Forward Presence” i Litauen.

Stödet till FN är starkt i Nederländerna. Man har en stark folkrättstradition och Haag står värd för ett antal av FN:s centrala rättsliga organ. Landet var under 2018 invald medlem av säkerhetsrådet med särskild prioritet kring konfliktprevention, fredsbevarande och ansvarsutkrävande. Beträffande stödet till FN:s fredsfrämjande operationer utgjorde det nederländska bidraget till UNPROFOR-insatsen och händelserna i Srebrenica länge ett trauma som innebar att Nederländerna under lång tid valde att inte ge omfattande truppbidrag till FN-ledda insatser. Nederländerna bidrar dock för närvarande med poliser och militärer till FN-uppdraget Minusma och tillhandahåller också tjänstemän för EU:s civila uppdrag i Sahel (Eucap Sahel). Nederländerna bidrar också till Eulex i Kosovo, med militärpoliser, polispersonal och specialister från utrikes- och justitieministerierna. Nederländerna bidrar med 35 forensiska experter till den Internationella brottmålsdomstolens (ICC) utredningar om krigsbrott i Ukraina.

Den 17 juli 2014 sköts flygplanet MH17 ned (Malaysia Airlines) i Ukraina på sin väg från Amsterdam till Kuala Lumpur. Alla 283 passagerare ombord omkom, bland dem 196 nederländska medborgare. Utrikes- och säkerhetspolitiken, som tidigare främst haft fokus på situationen i Mellanöstern, har efter Ukrainakrisen, nedskjutningen av MH17 och det ryska spionaget mot Haag-baserade OPCW skiftat fokus mot den förändrade hotbilden i öst. Rysslands invasion av Ukraina har naturligtvis förstärkt detta.

Fattigdomsbekämpningen i världen har av tradition varit en prioriterad fråga för Nederländerna. Vad gäller biståndet uppgår det nederländska stödet till utvecklingsländerna till ca 0,52 procent av BNI (2021), men regeringens mål är

att på nytt nå internationella åtaganden om 0,7 procent. FN:s globala hållbarhetsmål i Agenda 2030, utgör grunden för den nederländska biståndspolitiken.

❖ Haag – ett centrum för internationella frågor

Haag, *the capital of peace and justice*, är en av de största "FN-städerna" i världen, med cirka 130 internationella organisationer och domstolar. Detta har satt sin prägel på staden, som är ett viktigt centrum för olika internationella institutioner och med en omfattande diplomatisk representation. Ungefär 30 000 "expats" arbetar för de ca 130 internationella organisationer samt domstolar som Nederländerna är värdland för. Internationella domstolar i Haag är bland annat FN:s internationella domstol (ICJ), Internationella brottmålsdomstolen (ICC) och Tribunalen för Libanon (STL). Krigsförbrytartribunalen för f.d. Jugoslavien (ICTY) stängdes efter årsskiftet 2017-2018 och dess kvarvarande funktioner övergick till Internationella avvecklingsmekanismen (MICT) som även övertagit uppgifter för Rwandatribunalen. Dessutom ligger Internationella skiljedomstolen (PCA) och sedan 2016 the Kosovo Relocated Specialist Judicial Institution i Haag. Organisationen för förbud mot kemiska vapen (OPCW) har sitt säte i Haag och landet huserar även institutioner som Eurojust, Europol, europeiska rymdorganisationens tekniska centrum (ESTEC) och europeiska patentmyndigheten (EPO).

❖ Ekonomi och näringsliv

Nederländerna är en historiskt betydande handelsnation och hamnen i Rotterdam är i dag ett nav för världshandeln. Hamnen är den största i Europa och den tionde största i världen. Flygplatsen Schiphol är en av Europas största flygplatser.

Exportindustrin är motorn i den nederländska ekonomi vilket innebär att landet är känsligt för fluktuationer i världshandeln. Det senaste decenniet har präglats av en stabil tillväxt i ekonomin och sunda statsfinanser. Ekonomin återhämtade sig snabbt efter en kraftig nedgång inledningsvis under coronapandemin. Kraftiga ekonomiska stimulanser under pandemin har även ökat budgetunderskott och statsskuld. Effekterna av Rysslands krig i Ukraina, bristande leveranskedjor och arbetskraftsbrist har dock lett till kraftigt ökande inflation och avtagande tillväxt.

Landet är en av världens största exportörer av livsmedel. Industriell produktion finns främst inom matförädling, metallurgi, elektronik, kemisk industri, bygg-

och anläggning samt olja och gas. Nederländerna har också en väl utvecklad infrastruktur när det gäller IT, telekommunikation, person- och godstransporter. Samhället är ett av de mest digitaliserade i världen.

Den svenska exporten till Nederländerna ökade med 12 procent under 2021 och uppgick till cirka 83 miljarder kronor. Detta utgör 5,1 % av Sveriges totala export och Nederländerna är därmed Sveriges sjunde största exportmarknad. Importen från Nederländerna till Sverige ökade med 20 procent under 2021 och uppgick till drygt 162 miljarder kronor, vilket utgör 10,1 procent av den totala importen och gör Nederländerna till Sveriges tredje största importland.

Nederländerna är liksom Sverige en exportberoende ekonomi med liknande företagsklimat och som Sverige ledande när det gäller innovationsförmåga och digitalisering. Båda länderna hamnar i topp fem både på European Innovation Scoreboard och på Global Innovation Index (GII). Givet våra likheter utgör Nederländerna ofta en intressant testmarknad för svenska företags vidare expansion i Europa och globalt.

Cirka 450 svenska företag är registrerade i Nederländerna.

Business Sweden har ett kontor i Haag och Svenska handelskammaren sitter i Amsterdam.

❖ Förbindelser med Sverige

Banden mellan Nederländerna och Sverige var starka redan under 1600-talet, vilket till stor del berodde på den intensiva sjöfarten som en följd av handeln mellan länderna på Östersjön. Då Sverige 1613 förlorade Älvsborgs fästning till Danmark i samband med Kalmarkriget vände man sig till stormakten Nederländerna för att låna pengar. Det var mot denna bakgrund som Sverige år 1614 etablerade en fast diplomatisk beskickning i Haag, Nederländerna – Sveriges nu äldsta permanent bemanade ambassad. Med anledning av detta firades under 2014 fyrahundra år av fasta diplomatiska förbindelser länderna emellan.

Det bor ca 8.000 svenskar i Nederländerna (2022). Cirka 700 svenskar studerar vid nederländska universitet (2021). Intresset för att emigrera till Sverige är stort och varje år flyttar ungefär 500-1000 personer från Nederländerna till Sverige. Totalt bor cirka 10 000 nederländska medborgare i Sverige. Svenska kommuner och regioner arbetar aktivt för att attrahera nya invånare, bland annat vid en årlig emigrationsmessa som hålls i Nederländerna.

Kungahusen står varandra nära; Prinsessan Beatrix är gudmor till Kronprinsessan Victoria, och Kronprinsessan är gudmor till Kung Willem-Alexanders och Drottning Maximas äldsta dotter Amalia. Willem-Alexander är i sin tur gudfar till Prinsessan Estelle.

❖ Besöksutbyte

- **Försvarsminister Pål Jonsson** besökte Nederländerna den 15-16 februari 2023 och träffade då bl.a. NL försvarsminister Kajsa Ollongren.
- Nederländernas **migrationsminister Eric van der Burg** besökte Stockholm för möte med migrationsminister Maria Malmer Stenergard den 6 december 2022.
- **Finansminister Elisabeth Svantesson** besökte Nederländerna den 21 november 2022 för möte med Nederländernas finansminister Sigrid Kaag.
- **Kung Willem-Alexander, Drottning Máxima, utrikesminister Wopke Hoekstra, försvarsminister Kajsa Ollongren, ministern för utbildning, kultur och vetenskap Robbert Dijkgraaf** samt **juniorministern för infrastruktur och vattenreglering Vivianne Heijnen** besökte Sverige för ett tre dagar långt statsbesök den 11-13 oktober 2022. Under olika delar av programmet deltog från svensk sida Kungaparet, Kronprinsessparet, Prinsparet, talman Andreas Norlén, dåvarande statsminister Magdalena Andersson samt dåvarande försvarsminister Peter Hultqvist m.fl.
- **Kronprinsessan Victoria** och **statssekreterare Stina Billinger** besökte Nederländerna den 7-8 juni 2022 i samband med svenska handelskammarens 60-årsjubileum.
- **Juniorministern för infrastruktur och vattenreglering Vivianne Heijnen** deltog i FN-konferensen Stockholm + 50 den 2 -3 maj 2022.
- **Utrikesminister Wopke Hoekstra** reste till Sverige den 15 februari 2022 för samtal med utrikesminister Linde.
- **EU-minister Hans Dahlgren** kom till Nederländerna den 6 september 2021 för överläggningar med dåvarande utrikes- och EU-minister Sigrid Kaag och EU-sherpa Saïd Fazili.
- I september 2020 besökte dåvarande **utrikesminister Stef Blok** Stockholm för överläggningar med utrikesminister Linde och EU-minister Dahlgren.
- **Socialminister Lena Hallengren** besökte Nederländerna i september 2019 tillsammans med statssekreterare **Maja Fjaestad**. De mottogs av dåvarande hälsominister Bruno Bruins och statssekreterare Paul Blokhuis. Frågor på agendan var bland annat mental ohälsa, e-hälsa och utmaningar inom framtidens hälso- och sjukvårdssystem.

- **Finansminister (f.d.) Magdalena Andersson** besökte sin nederländska kollega Wopke Hoekstra i juni 2019. Hon deltog även i en konferens om koldioxidskatt som arrangerades av statssekreterare och ansvarig för skattepolitiken Menno Snel.
- I maj 2019 besökte **Prins Constantijn av Nederländerna** Stockholm på inbjudan av Prins Daniel och som en uppföljning av det bilaterala startupsamarbete som initierades mellan Nederländerna och Sverige i maj 2018. Under vistelsen fick han chans att lära känna de främsta aktörerna inom det svenska startupekosystemet genom besök på Norrsken, Epicenter och Hyper Island bland annat.
- I maj 2019 besökte f.d. statssekreterare **Emil Högberg**, (N-dep) Nederländerna för att delta vid en försvars- och innovationsdag på det svenska residenset, anordnad av ambassaden, Business Sweden och SAAB.
- **Inrikesminister (f.d.) Mikael Damberg** reste i maj 2019 till Nederländerna för överläggningar med justitie- och säkerhetsminister Grapperhaus om bland annat upprättandet av en internationell IS-tribunal. Damberg besökte även bl.a. Europol och Eurojust och diskuterade bekämpning av terrorism och internationellt samarbete mot organiserad brottslighet och cybersäkerhet.
- **Handelsminister (f.d.) Ann Linde** deltog i en konferens om digitaliseringsfrågor (D9-samarbetet) i Amsterdam och träffade då statssekreterare Mona Keijzer vid Ministeriet för Ekonomi- och klimatfrågor.
- **Statsminister (f.d.) Stefan Löfven** besökte Nederländerna i mars 2019 för överläggningar med premiärminister Mark Rutte om aktuella EU-frågor och bilateralt samarbete. Statsministern besökte även Europol, Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning.
- **Utrikesminister (f.d.) Margot Wallström** besökte sin nederländska kollega Stef Blok i mars 2019. Besöket inleddes med en frukost om feministisk utrikespolitik och hon besökte även Internationella brottmålsdomstolen (ICC) och Organisationen för förbud mot kemiska vapen (OPCW).
- **EU-minister Hans Dahlgren** reste till Nederländerna på sitt första bilaterala besök som minister och träffade PM Ruttés EU-rådgivare och sherpa Michael Stibbe i Haag i februari 2019.